

THƯ VIỆN
TỈNH SƠN LA

ĐC.533
CH502H

DC7446

NGUYỄN HUY HOÀNG

CHUAN HÓA ĐỘI NGŨ HIỆU TRƯỞNG TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ CÁC TỈNH VÙNG TÂY BẮC

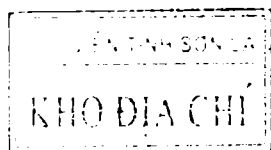

ĐH
QG
Hà Nội

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI

TS. NGUYỄN HUY HOÀNG

**CHUẨN HÓA ĐỘI NGŨ HIỆU TRƯỞNG
TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ
CÁC TỈNH VÙNG TÂY BẮC**

7446

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI

MỤC LỤC

	Trang
LỜI ĐẦU SÁCH	7
Chương I. CHUẨN HÓA ĐỘI NGŨ HIỆU TRƯỞNG	
CÁC TRƯỜNG THCS – NHỮNG VẤN ĐỀ LÝ LUẬN	9
I. Tổng quan nghiên cứu vấn đề	9
1. Những nghiên cứu ở nước ngoài	9
2. Những nghiên cứu ở trong nước	12
II. Vai trò, nhiệm vụ của hiệu trưởng trường THCS	20
1. Vị trí của giáo dục THCS trong hệ thống giáo dục quốc dân	20
2. Chức trách của hiệu trưởng trường THCS	22
III. Chuẩn hóa hiệu trưởng trường THCS	28
1. Khái niệm chuẩn, chuẩn hóa	28
2. Các quan điểm, yêu cầu chuẩn hóa chất lượng đội ngũ hiệu trưởng trường THCS trong điều kiện hiện nay	32
3. Nội dung cơ bản của chuẩn hóa hiệu trưởng trường THCS	38
Chương II. CÁC NHÂN TỐ ẢNH HƯỞNG ĐẾN PHÁT TRIỂN ĐỘI NGŨ HIỆU TRƯỞNG TRƯỜNG THCS THEO HƯỚNG CHUẨN HÓA	51
I. Nội dung các nhân tố ảnh hưởng đến phát triển đội ngũ hiệu trưởng trường THCS theo hướng chuẩn hóa	51
1. Những yếu tố thuộc về quản lý nhà nước	51
2. Những yếu tố về kinh tế-xã hội, truyền thống văn hóa, phong tục tập quán, tâm lý xã hội	54
3. Các yếu tố về quản lý nhà trường	57
4. Các yếu tố khác	58

II.	Kinh nghiệm của một số quốc gia về phát triển, thực hiện chuẩn hóa đội ngũ hiệu trưởng trường THCS	58
1.	Kinh nghiệm của Hoa Kỳ	58
2.	Kinh nghiệm của Canada	61
3.	Kinh nghiệm của New Zealand	62
4.	Kinh nghiệm của một số quốc gia châu Á	65
5.	Bài học và kinh nghiệm	68
Chương III. THỰC TRẠNG PHÁT TRIỂN GIÁO DỤC VÀ CHẤT LƯỢNG ĐỘI NGŨ HIỆU TRƯỞNG TRƯỜNG THCS TẠI CÁC TỈNH VÙNG TÂY BẮC THEO HƯỚNG CHUẨN HÓA		73
I.	Khái quát điều kiện tự nhiên, kinh tế-xã hội – dân cư các tỉnh vùng Tây Bắc	73
1.	Điều kiện tự nhiên	73
2.	Điều kiện kinh tế - xã hội	74
3.	Điều kiện dân cư	75
II.	Thực trạng phát triển giáo dục THCS tại các tỉnh vùng Tây Bắc	76
1.	Mạng lưới trường, lớp và quy mô học sinh	76
2.	Chất lượng giáo dục	77
3.	Đội ngũ giáo viên THCS	78
III.	Thực trạng chất lượng đội ngũ hiệu trưởng trường THCS các tỉnh vùng Tây Bắc theo chuẩn quy định	79
1.	Tổ chức khảo sát, đánh giá thực trạng hiệu trưởng trường THCS theo chuẩn hiệu trưởng quy định	79
2.	Thực trạng đội ngũ hiệu trưởng trường THCS các tỉnh vùng Tây Bắc theo chuẩn hiệu trưởng	82
IV.	Thực trạng công tác phát triển đội ngũ hiệu trưởng trường THCS các tỉnh vùng Tây Bắc theo hướng chuẩn hóa	106
1.	Công tác quy hoạch đội ngũ hiệu trưởng trường THCS	106
2.	Công tác bổ nhiệm đội ngũ hiệu trưởng trường THCS	107
3.	Công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ hiệu trưởng trường THCS	108
4.	Tạo môi trường làm việc thuận lợi và động lực thúc đẩy phát triển đội ngũ hiệu trưởng trường THCS	114
5.	Thực trạng việc thực hiện các giải pháp phát triển đội ngũ hiệu trưởng trường THCS theo chuẩn hiệu trưởng	122
6.	Đánh giá chung về phát triển đội ngũ hiệu trưởng trường THCS các tỉnh vùng Tây Bắc	124

Chương IV. CÁC GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN ĐỘI NGŨ HIỆU TRƯỞNG TRƯỜNG THCS CÁC TỈNH VÙNG TÂY BẮC THEO HƯỚNG CHUẨN HÓA HIỆN NAY	132
I. Định hướng phát triển và một số nguyên tắc cơ bản	132
1. Nguyên tắc đảm bảo tính pháp lý	134
2. Nguyên tắc đảm bảo tính hệ thống	135
3. Nguyên tắc đảm bảo tính thực tiễn	135
4. Nguyên tắc đảm bảo tính kế thừa	136
5. Nguyên tắc đảm bảo tính hiệu quả	136
6. Nguyên tắc đảm bảo tính kết hợp hài hòa các lợi ích	137
II. Các giải pháp phát triển đội ngũ hiệu trưởng trường THCS theo hướng chuẩn hóa	137
1. Triển khai công tác quy hoạch và tạo nguồn phát triển đội ngũ hiệu trưởng trường THCS	137
2. Tổ chức kiểm tra đánh giá năng lực quản lý của hiệu trưởng trường THCS theo chuẩn hiệu trưởng	141
3. Tổ chức đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ hiệu trưởng các trường THCS theo chuẩn hiệu trưởng và trang bị kiến thức quản lý giáo dục cho sinh viên sư phạm tại các trường cao đẳng địa phương	144
4. Huy động các tổ chức chính trị, xã hội tham gia bồi dưỡng đội ngũ hiệu trưởng trường THCS theo chuẩn quy định	151
5. Vận dụng sáng tạo chuẩn hiệu trưởng trường THCS phù hợp với đặc điểm các tỉnh vùng Tây Bắc	153
6. Hỗ trợ kinh phí cho những hiệu trưởng tham dự các lớp bồi dưỡng nghiệp vụ quản lý	156
7. Tổ chức phong trào thi đua tự bồi dưỡng, tự giáo dục theo chuẩn hiệu trưởng trong đội ngũ hiệu trưởng các trường THCS	158
III. Khảo nghiệm vào thử nghiệm một số giải pháp	161
1. Khảo nghiệm tính cấp thiết và tính khả thi của các giải pháp	161
2. Tổ chức thử nghiệm giải pháp	165
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	169
TÀI LIỆU THAM KHẢO	175
PHỤ LỤC	180

QUY ƯỚC VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Nghĩa đầy đủ
BCH	Ban Chấp hành
CBLĐ	Cán bộ lãnh đạo
CBQL	Cán bộ quản lý
CNH	Công nghiệp hóa
CNTT	Công nghệ thông tin
CSGD	Cơ sở giáo dục
ĐTB	Điểm trung bình
GD&ĐT	Giáo dục và Đào tạo
GV	Giáo viên
HĐH	Hiện đại hóa
Htr.	Hiệu trưởng
PTCS	Phổ thông cơ sở
TC	Tiêu chuẩn
TCCN	Trung cấp chuyên nghiệp
TCN	Trung cấp nghề
THCS	Trung học cơ sở
THPT	Trung học phổ thông
TW	Trung ương
UBND	Ủy ban nhân dân

LỜI ĐẦU SÁCH

Hiệu trưởng là người đứng đầu nhà trường phải đảm nhiệm tốt cả hai vai trò quản lý và lãnh đạo trường học. Chất lượng giáo dục toàn diện của nhà trường phụ thuộc rất lớn vào phẩm chất và năng lực của đội ngũ hiệu trưởng thể hiện trong ba tiêu chuẩn của chuẩn hiệu trưởng do Bộ Giáo dục và Đào tạo đã ban hành tại Thông tư số 29/2009/TT-BGDĐT ngày 22/10/2009.

Chuẩn hóa là một quá trình, là quan điểm quan trọng trong lý luận phát triển nhân lực nói chung và trong phát triển đội ngũ cán bộ quản lý nhà trường nói riêng. Chuẩn hóa đội ngũ hiệu trưởng trường THCS là một quá trình làm cho đội ngũ này đáp ứng với các yêu cầu của chuẩn hiệu trưởng trường THCS đã được ban hành. Chuẩn hóa đội ngũ hiệu trưởng trường THCS là yêu cầu cấp thiết trong việc xây dựng và phát triển đội ngũ hiệu trưởng trường THCS ở các tỉnh vùng Tây Bắc hiện nay.

Chuẩn hóa đội ngũ hiệu trưởng trường THCS chịu sự tác động của nhiều yếu tố về quản lý, kinh tế, môi trường xã hội và tâm lý cá nhân. Thông qua các yếu tố này có thể tác động đến quá trình phấn đấu đạt chuẩn của đội ngũ hiệu trưởng.

Xây dựng và phát triển đội ngũ hiệu trưởng trường THCS ở các tỉnh vùng Tây Bắc theo hướng chuẩn hóa sẽ thực hiện được thông qua việc tham gia trực tiếp và gián tiếp của các cơ quan quản lý, các tổ chức chính trị xã hội, các trường cao đẳng địa phương.

Tâm huyết với chủ đề này trong nhiều năm, chúng tôi xin trân trọng giới thiệu với bạn đọc gần xa cuốn sách “Chuẩn hóa đội ngũ hiệu trưởng các trường THCS các tỉnh vùng Tây Bắc”.

TÁC GIẢ

CHUẨN HÓA ĐỘI NGŨ HIỆU TRƯỞNG TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ NHỮNG VẤN ĐỀ LÝ LUẬN

I. TỔNG QUAN NGHIÊN CỨU VẤN ĐỀ

1. Những nghiên cứu ở nước ngoài

Kinh nghiệm phát triển giáo dục - đào tạo của các nước trên thế giới cho thấy hiệu trưởng có vai trò quan trọng nhất đối với sự tồn tại, phát triển của một nhà trường¹. Hiệu trưởng có vị trí ảnh hưởng quyết định đến chất lượng giáo dục và hiệu quả hoạt động của nhà trường². Với vai trò quan trọng như vậy của hiệu trưởng, hầu hết các quốc gia đều hết sức quan tâm đến việc nâng cao chất lượng hoạt động nghề nghiệp của hiệu trưởng. Đã có rất nhiều nghiên cứu về vấn đề chất lượng hoạt động nghề nghiệp của hiệu trưởng và nâng cao chất lượng hoạt động của hiệu trưởng nhằm đảm bảo cho sự thành công và phát triển của các nhà trường.

Dưới nhiều giác độ tiếp cận khác nhau, các nghiên cứu tập trung vào các vấn đề như: Phương pháp và cách thức tuyển chọn, bổ nhiệm

¹ Xem: Huber, Stephan Gerhand and... (2002), *Preparing school leaders for the 21 century: an international comparison of development programs of 15 countries* Taylor, Francis publisher, Netherlands; Leadership Masters, Building Leadership Capacity (2001), Southern Regional Education Board, USA.

² Steve Fakas, Jean Johnson and Ann Duffett (2003), *Rolling up Their Sleeves: Superintendent and Principal talk About What's Needed to Fix Schools*, Public Agenda, USA.

NHÀ XUẤT BẢN ĐẠI HỌC QUỐC GIA HÀ NỘI

16 Hàng Chuối - Hai Bà Trưng - Hà Nội

Điện thoại: Biên tập-Chế bản: (04) 39714896;

Hành chính:(04) 39714899 ; Tổng Biên tập: (04) 39715011;

Fax: (04) 39714899

Chịu trách nhiệm xuất bản:

Giám đốc - Tổng biên tập: TS. PHẠM THỊ TRÂM

Biên tập: MAI HƯƠNG

Chế bản: THANH NHÀN

Trình bày bìa: NGỌC ANH

**CHUẨN HÓA ĐỘI NGŨ HIỆU TRƯỞNG TRƯỜNG THCS
CÁC TỈNH VÙNG TÂY BẮC**

Mã số: 2L- 91 ĐH2013

In 300 cuốn, khổ 16 x 24 cm tại Công ty In Savina

Số xuất bản: 387 - 2012/CXB/14 - 54ĐHQGHN, ngày 27/3/2013

Quyết định xuất bản số: 97LK-XH/QĐ - NXBĐHQGHN

In xong và nộp lưu chiểu quý II năm 2013.